

141.

Rozporządzenie Rady Ministrów

z dnia 23 marca 1929 r.

o nadaniu nowego statutu Pomorskiej Izbie Rolniczej.

Na podstawie art. 57 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o izbach rolniczych (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 385) postanawia się co następuje:

§ 1. Pomorska Izba Rolnicza z siedzibą w Toruniu, której okrąg działalności obejmuje obszar wo-

jewództwa pomorskiego, otrzymuje statut, dołączony do niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Rolnictwa.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *K. Bartel*

Minister Rolnictwa: *K. Niezabytowski*

Załącznik do rozp. Rady Min.
z dnia 23 marca 1929 r. (poz. 141).

STATUT**POMORSKIEJ IZBY ROLNICZEJ.****C z ę ś ć I.****Organizacja Izby.****§ 1.**

Organami Pomorskiej Izby Rolniczej są: rada, zarząd i prezes.

Rada.

§ 2.

Rada Pomorskiej Izby Rolniczej składa się z 55 radców z wyboru oraz z radców z nominacji w ilości nieprzekraczającej 11.

W skład ogólnej ilości radców z wyboru wchodzi: 33 radców z okręgów wyborczych i 22 radców z wyboru społecznych organizacji rolniczych.

§ 3.

Rada jest uchwalającym i kontrolującym organem Izby.

Do zakresu działania rady należy:

- a) wybór prezesa i wiceprezesa Izby;
- b) wybór członków zarządu Izby oraz ich zastępców;
- c) powoływanie komisji i określanie ich zadań;
- d) uchwalanie preliminarzy budżetowych oraz zatwierdzanie sprawozdań (zamknięć) rachunkowych Izby;
- e) uchwalanie wydatków nieprzewidzianych w budżecie oraz wydatków przewidzianych w budżecie w niewystarczającej wysokości z równoczesnym uchwaleniem źródeł pokrycia tych wydatków;
- f) ustalanie na rzecz Pomorskiej Izby Rolniczej opłat, których wprowadzenie w myśl obowiązujących przepisów uzależnione jest od decyzji izby rolniczej;
- g) decydowanie o zaciąganiu pożyczek, o nabywaniu, zbywaniu i obciążaniu nieruchomości majątku Izby oraz o przyjmowaniu na rzecz Izby darowizn i zapisów;

- h) określanie wysokości diet dla radców za dni posiedzeń rady i komisyj oraz wysokości ulegających zwrotowi rzeczywistych kosztów ich podróży związanych z wzięciem przez nich udziału w tych posiedzeniach;
- i) określanie wysokości diet dla prezesa, wiceprezesa i członków zarządu za sprawowanie przez nich czynności urzędowych, jak również wysokości ulegających zwrotowi kosztów podróży lub innych wydatków spowodowanych temi czynnościami;
- j) przyznawanie radcom prawa do zwrotu rzeczywiste poniesionych przez nich wydatków spowodowanych wykonaniem specjalnych zleceń rady;
- k) uchwalanie przepisów rachunkowo-kasowych oraz przepisów o budżetowaniu;
- l) uchwalanie przepisów, które nie mogą uchylać obowiązującym ustawom o prawach, obowiązkach i odpowiedzialności pracowników biura Izby, o warunkach zawierania i rozwiązywania z nimi stosunku służbowego, o ich uposażeniu służbowym oraz zaopatrzeniu emerytalnym;
- ł) określanie największej ilości osób, które mogą być kooptowane przez poszczególne komisje;
- m) decydowanie o wykluczeniu radców z rady w wypadkach przewidzianych w obowiązujących przepisach o izbach rolniczych;
- n) zatwierdzanie uchwał komisyj w sprawach niezleconych komisjom do samodzielnego załatwienia;
- o) uchwalanie wniosków w sprawie zmian statutu Izby;
- p) uchwalanie regulaminu obrad rady;
- r) ustalanie porządku obrad rady.

§ 4.

Do ważności uchwał rady w sprawach, wymienionych w § 3 pkt. a, b, d, f, g, potrzebna jest bezwzględna większość, w sprawie zaś, wymienionej w pkt. m — większość 2/3 głosów przy obecności w obu wypadkach co najmniej połowy ogólnej ilości radców.

Uchwały rady we wszystkich innych sprawach zapadają bezwzględną większością głosów przy obecności co najmniej 1/3 ogólnej ilości radców.

W razie równości głosów przeważa głos przewodniczącego.

Uchwały rady Izby w sprawach, wymienionych w § 3 pkt. d, e, g, h, i, l, wymagają zatwierdzenia Ministra Rolnictwa; uchwały zaś w sprawie ustalenia opłat, przewidzianych w § 3 pkt. f, wymagają zatwierdzenia Ministra Rolnictwa w tych wypadkach, gdy to wynika z przepisów o wprowadzeniu tych opłat.

§ 5.

Rada Izby zbiera się co najmniej raz do roku w ostatnim kwartale przed rozpoczęciem nowego ro-

ku budżetowego na sesję zwyczajną w celu uchwalenia budżetu Izby.

Posiedzenia rady zwołuje i przewodniczy na nich prezes Izby.

Na żądanie zarządu Izby albo 1/4 ogólnej ilości radców, zgłoszone z podaniem spraw, które mają być przedmiotem obrad rady, a także na żądanie Ministra Rolnictwa prezes Izby obowiązany jest zwołać radę na sesję nadzwyczajną nie później, niż przed upływem czterech tygodni od dnia otrzymania żądania.

§ 6.

Radcowie winni być zawiadamiani o posiedzeniach rady najpóźniej na dwa tygodnie przed terminem posiedzenia drogą imiennych zawiadomień listami poleconymi z podaniem terminu, miejsca posiedzenia oraz porządku obrad rady.

Jednocześnie termin i miejsce posiedzenia oraz porządek obrad rady winny być podane do wiadomości Ministra Rolnictwa i Wojewody Pomorskiego.

Termin i miejsce posiedzenia oraz porządek obrad rady winny być również przed posiedzeniem rady podane w prasie do wiadomości publicznej.

§ 7.

Posiedzenia rady są jawne.

Na żądanie przedstawiciela rządu będzie zarządzona tajność posiedzenia rady.

Tajność posiedzenia może być również uchwalona przez radę większością 2/3 głosów na wniosek prezesa Izby lub 1/4 radców obecnych na posiedzeniu.

Obrady nad budżetem Izby oraz nad sprawozdaniami (zamknięciami) rachunkowymi winny odbywać się zawsze na posiedzeniu jawnym.

§ 8.

Z każdego posiedzenia rady winien być sporządzony protokół.

Protokół ten winien zawierać:

- a) datę i miejsce posiedzenia rady;
- b) listę imienną obecnych na posiedzeniu radców oraz tych radców na posiedzeniu nieobecnych, którzy nadesłali usprawiedliwienie swej nieobecności;
- c) porządek obrad rady;
- d) treść powziętych przez radę uchwał.

Przy uchwałach w sprawach, wymienionych w § 3 pkt. a, b, d, f, g, m, o, należy nadto podać ilość oddanych za temi uchwałami głosów.

Protokół podpisuje przewodniczący posiedzenia.

§ 9.

Radcowie obowiązani są brać udział w pracach Izby, w szczególności uczestniczyć we wszystkich posiedzeniach rady i komisyj, do których należą, oraz wykonywać powierzone im zadania.

Radca, który bez usprawiedliwienia opuścił trzy z kolei posiedzenia rady, może być z rady wykluczony.

§ 10.

Radcom służy prawo do diet za dni posiedzeń rady i komisyj oraz do zwrotu rzeczywistych kosztów podróży, związanych z wzięciem przez nich udziału w tych posiedzeniach.

Komisje.

§ 11.

Rada Izby może z pośród swoich członków wylaniać komisje i powierzać im pełnienie stałych lub przejściowych zadań.

Komisje mogą uzupełniać swój skład przez kooptację osób, nie będących członkami rady.

Rada Izby określa największą ilość osób, które mogą być kooptowane przez poszczególne komisje.

§ 12.

Rada nie może zlecać komisjom do samodzielnego załatwienia spraw, wymienionych w § 3.

§ 13.

Komisja wybiera przewodniczącego z grona swoich członków, będących członkami rady.

Prezes Izby ma prawo być obecny na posiedzeniach wszystkich komisyj oraz zabierać głos poza kolejną mówców.

§ 14.

Wszystkie uchwały komisyj zostają przesyłane prezesowi Izby, który nadaje im właściwy bieg.

W liczbie stałych komisyj winny być zawsze przez radę wylaniane: komisja finansowo - budżetowa oraz komisja rewizyjna.

Komisja rewizyjna przeprowadza co najmniej raz do roku kontrolę ksiąg, kasowości i gospodarki finansowej Izby.

Wyniki dokonanej kontroli komisja rewizyjna przedstawia radzie Izby po uprzednim podaniu ich do wiadomości zarządu Izby.

§ 15.

Rada Izby może odwołać członka komisji, który nie wypełnia ciężących na nim obowiązków.

Zarząd.

§ 16.

Zarząd składa się z prezesa i wiceprezesa oraz 5 członków wybranych na trzy lata przez radę Izby ze swego grona.

Wyboru prezesa, wiceprezesa i członków zarządu rada dokonywa na pierwszym swem posiedzeniu, zwołanem po przeprowadzeniu kolejnych wyborów radców z okręgów wyborczych i społecznych organizacji rolniczych.

Ustępujący zarząd sprawuje swe czynności do chwili ukonstytuowania nowego zarządu z wyjątkiem wypadków, przewidzianych w obowiązujących przepisach o izbach rolniczych.

§ 17.

Równocześnie z wyborem członków zarządu rada wybiera ze swego grona dla każdego z tych członków zastępcę.

Zastępca wstępuje we wszystkie prawa i obowiązki członka zarządu, którego zastępuje w wypadku, gdy ten ostatni nie może uczestniczyć w pracach zarządu.

§ 18.

Zarząd jest wykonawczym organem Izby.

Do zakresu działania zarządu należą:

- a) wykonywanie uchwał rady;
- b) zarządzanie majątkiem Izby;
- c) układanie preliminarza wszystkich dochodów i wydatków Izby spodziewanych w następnym roku obrachunkowym;
- d) prowadzenie gospodarki finansowej Izby;
- e) uskutecznianie wydatków, nieprzewidzianych w budżecie lub przewidzianych w niewystarczającej wysokości, w sposób i w wypadkach określonych w obowiązujących przepisach o izbach rolniczych;
- f) ustanawianie opłat za świadczenia i usługi oddawane rolnikom przez Izbę;
- g) przedstawianie radzie do zatwierdzenia rocznych sprawozdań (zamknięć) rachunkowych z wykonania budżetu, jako też z wszelkich innych dochodów i wydatków Izby;
- h) sprawowanie ogólnego kierownictwa zakładami i urządzeniami Izby oraz kontroli nad działalnością tych zakładów i urzędzeń;
- i) przedstawianie radzie do zatwierdzenia przepisów o prawach, obowiązkach i odpowiedzialności pracowników biura, o warunkach zawiązywania i rozwiązywania z nimi stosunku służbowego, o ich uposażeniu służbowym oraz zaopatrzeniu emerytalnym;
- j) przedstawianie radzie do zatwierdzenia przepisów rachunkowo - kasowych oraz przepisów o budżetowaniu;
- k) układanie porządku obrad rady;
- l) powzięcie uchwał w sprawie powołania i zwolnienia dyrektora oraz wszystkich stałych pracowników biura Izby;
- ł) przedstawianie radzie do zatwierdzenia rocznych sprawozdań z działalności Izby oraz z działalności zarządu;
- m) decydowanie we wszystkich innych sprawach nienależących do zakresu działania rady oraz niezastrzeżonych przez radę do jej uchwał, a także nienależących do kompetencji prezesa.

§ 19.

Posiedzenia zarządu zwołuje i przewodniczy na nich prezes Izby.

Na żądanie przynajmniej 2 członków zarządu prezes Izby obowiązany jest zwołać posiedzenie zarządu najpóźniej przed upływem dwu tygodni od chwili otrzymania żądania na piśmie z podaniem spraw, jakie mają być umieszczone na porządku obrad.

§ 20.

Do ważności uchwał zarządu potrzebna jest obecność prezesa lub wiceprezesa Izby oraz co najmniej 3 członków zarządu.

Uchwały zapadają bezwzględną większością głosów. W razie równości głosów przeważa głos przewodniczącego.

Z każdego posiedzenia zarządu winien być sporządzony protokół.

§ 21.

Członkowie zarządu obowiązani są uczestniczyć we wszystkich posiedzeniach zarządu oraz wykonywać ciążące na nich obowiązki.

Członek zarządu w razie niemożności przybycia na posiedzenie zarządu winien zawiadomić o tem prezesa oraz swego zastępcę.

§ 22.

Członkom zarządu służy prawo do diet za sprawowanie przez nich czynności urzędowych, jak również do zwrotu kosztów podróży i innych wydatków spowodowanych temi czynnościami.

Prezes.

§ 23.

Prezesa i wiceprezesa wybiera ze swego grona rada Izby na trzy lata w głosowaniu tajnem na pierwszym posiedzeniu, zwołanem po przeprowadzeniu kolejnych wyborów radców z okręgów wyborczych i społecznych organizacji rolniczych.

Wybór prezesa i wiceprezesa ulega zatwierdzeniu Ministra Rolnictwa.

Ustępujący prezes i wiceprezes sprawują swoje czynności do chwili zatwierdzenia wyboru nowego prezesa i wiceprezesa z wyjątkiem wypadków, przewidzianych w obowiązujących przepisach o izbach rolniczych.

W razie ustąpienia prezesa lub wiceprezesa przed końcem okresu, na który zostali wybrani, rada Izby przeprowadza wybory nowego prezesa lub wiceprezesa na czas pozostały do końca wymienionego okresu.

§ 24.

Do zakresu działania prezesa Izby należy:

- a) reprezentowanie Izby nazewnątrz;
- b) zwoływanie posiedzeń rady i zarządu;
- c) przewodniczenie na posiedzeniach rady i zarządu;

- d) czuwanie nad wykonaniem uchwał rady i zarządu;
- e) powiadamianie Wojewody Pomorskiego o śmierci lub o ustąpieniu radcy z powodu zrzeczenia się albo utraty radcostwa;
- f) zawieszanie w wypadkach, przewidzianych w obowiązujących przepisach o izbach rolniczych, radcy w prawach członka rady z powodu wdrożenia przeciwko niemu postępowania karno - sądowego;
- g) powoływanie i zwalnianie dyrektora oraz wszystkich pracowników biura Izby;
- h) sprawowanie nadzoru nad działalnością biura Izby;
- i) podpisywanie wraz z jednym co najmniej z członków zarządu wszelkich dokumentów, ustanawiających dla Izby zobowiązania prawno - majątkowe;
- j) podpisywanie komunikatów, obwieszczeń oraz wszelkich zarządzeń o charakterze ogólnym.

§ 25.

Prezesowi Izby służy prawo do diet za sprawowanie czynności urzędowych, jak również do zwrotu kosztów podróży i innych wydatków, spowodowanych temi czynnościami.

§ 26.

W razie, jeżeli prezes Izby z jakichkolwiek powodów nie może pełnić swych obowiązków, we wszystkich jego czynnościach zastępuje go wiceprezes, któremu w tych wypadkach służy prawo do diet i do zwrotu kosztów podróży lub innych wydatków, spowodowanych jego czynnościami, w wysokości pobieranej przez prezesa Izby.

Biuro Izby.

§ 27.

Czynności biurowe i wykonawcze, związane z działalnością Izby, załatwiane są przez biuro Izby. Na czele biura Izby stoi dyrektor.

Dyrektora powołuje — z poza grona radców — oraz zwalnia prezes Izby na podstawie uchwały zarządu.

Powołanie dyrektora następuje za uprzednią zgodą Ministra Rolnictwa.

Dyrektor biura podlega bezpośrednio prezesowi Izby, przed którym za działalność biura jest odpowiedzialny. Dyrektor uczestniczy w posiedzeniach rady, zarządu i komisji, na których referuje sprawy, wypowiada opinie lub udziela potrzebnych wyjaśnień.

Organizację biura Izby ustala zarząd Izby.

Wszystkich stałych pracowników biura Izby powołuje i zwalnia prezes Izby na wniosek dyrektora biura, uchwalony przez zarząd Izby, pracowników zaś czasowych — prezes Izby na wniosek dyrektora biura.

Część II.

Ordynacja wyborcza.

Prawo wybieralności.

§ 28.

Do rady Pomorskiej Izby Rolniczej mogą być wybrane osoby bez różnicy płci, które przy braku przeszkód, przewidzianych w § 29, czynią zadość następującym warunkom:

- a) ukończyły lat 30;
- b) są właścicielami, dzierżawcami (użytkownikami) lub kierownikami położonych w okręgu Pomorskiej Izby Rolniczej gospodarstw rolnych; bądź też pracują w okręgu Pomorskiej Izby Rolniczej w dziedzinie rolnictwa i posiadają co najmniej średnie wykształcenie rolnicze.

Radcowie z wyboru społecznych organizacji rolniczych winni nadto być członkami organizacji dokonywających wyboru.

Przez gospodarstwa rolne rozumieć należy warsztaty wytwórczości rolnej, których czysty roczny dochód gruntowy jest wymieniony w katastrze w kwocie co najmniej 25 talarów, o ile zaś chodzi o warsztaty wytwórczości o charakterze wyłącznym leśnym — w kwocie co najmniej 50 talarów.

§ 29.

Radcami Izby nie mogą być:

- a) osoby nieposiadające obywatelstwa polskiego;
- b) osoby pozbawione całkowicie lub częściowo własnowolności, tudzież upadli dłużnicy w czasie trwania stanu bezwłasnowolności lub upadłości;
- c) osoby skazane prawomocnym wyrokiem sądowym za czyny pociągające za sobą utratę prawa wybierania do Sejmu, tudzież skazane na kary, z którymi łączy się utrata tegoż prawa w czasie trwania utraty prawa wybierania do Sejmu;
- d) czynni pracownicy Pomorskiej Izby Rolniczej.

Wybory radców z okręgów wyborczych.

§ 30.

Prawo wybierania radców z okręgów wyborczych posiadają osoby, które czynią zadość następującym warunkom:

- a) są członkami sejmików powiatowych lub rad miejskich miast wydzielonych z powiatowych związków komunalnych, objętych danym okręgiem wyborczym;
- b) są właścicielami, dzierżawcami (użytkownikami) lub kierownikami położonych w okręgu Pomorskiej Izby Rolniczej gospodarstw rolnych; bądź też pracują w okręgu Pomorskiej Izby Rolniczej w dziedzinie rolnictwa i posiadają co najmniej średnie wykształcenie rolnicze.

Przez gospodarstwa rolne rozumieć należy warsztaty wytwórczości rolnej, będące dla ich właścicieli, dzierżawców (użytkowników) lub kierowników przedmiotem ich pracy zawodowej.

§ 31.

Dla przeprowadzenia wyboru radców z okręgów wyborczych okrąg Pomorskiej Izby Rolniczej dzieli się na 15 okręgów wyborczych.

Okręgi wyborcze oraz ilość radców z poszczególnych okręgów są następujące:

Okrąg wyborczy	Obszary powiatowych związków komunalnych i gmin miejskich, objętych okręgiem wyborczym	Ilość radców
I	brodnicki, działdowski	3
II	chełmiński	2
III	chojnicki	2
IV	gniewski, tczewski	2
V	grudziądzki, Grudziądz	2
VI	kartuski	2
VII	kościerzyński	2
VIII	lubawski	2
IX	morski	3
X	starogardzki	2
XI	świecki	2
XII	sępoleński	2
XIII	tucholski	2
XIV	toruński, Toruń	3
XV	wąbrzeski	2

§ 32.

Wybory radców z okręgów wyborczych zarządza Wojewoda Pomorski.

W zarządzeniu Wojewody o wyborach zostaną podane: podział okręgu Pomorskiej Izby Rolniczej na okręgi wyborcze, ilość radców wybieranych z każdego okręgu, wymienienie starostów, przeprowadzających wybory w poszczególnych okręgach wyborczych, miejsca, w których odbędą się zgromadzenia wyborcze, oraz dni dokonania poszczególnych czynności wyborczych, stosownie do postanowień niniejszego statutu.

Zarządzenie to zostanie ogłoszone w Dzienniku Wojewódzkim oraz podane do publicznej wiadomości przez obwieszczenia w biurach wszystkich objętych okręgiem Pomorskiej Izby Rolniczej wydziałów powiatowych i magistratów miast wydzielonych z powiatowych związków komunalnych.

§ 33.

Niezwłocznie po zarządzeniu przez Wojewodę wyborów radców z okręgów wyborczych starostowie, przeprowadzający wybory, sporządzają spisy osób uprawnionych do głosowania w poszczególnych okręgach wyborczych.

Spisy te winny zawierać: 1) nazwisko i imię wyborcy, 2) wymienienie sejmiku powiatowego lub rady miejskiej miasta włączonego do danego okręgu wyborczego, których członkiem jest wyborca, 3)

wymienienie powiatu i gminy, właściwych dla gospodarstwa rolnego, którego właścicielem, dzierżawcą (użytkownikiem) lub kierownikiem jest wyborca, ewentualnie zaś i wsi, w których gospodarstwo to się znajduje, bądź też nazwy tego gospodarstwa.

Dla osób uprawnionych do wybierania z tytułu ich pracy w dziedzinie rolnictwa zamiast danych, wskazanych w poprzednim ustępie w pkt. 3, należy wymienić: 3) wykształcenie rolnicze wyborcy, a nadto 4) rodzaj pracy wyborcy w dziedzinie rolnictwa w okręgu Pomorskiej Izby Rolniczej.

Osoby, zamieszczone w spisie wyborców, zostają o tem zawiadomione przez starostę, przeprowadzającego wybory w danym okręgu wyborczym.

Ułożenie spisu wyborców oraz zawiadomienie wyborców o umieszczeniu ich w spisie winno nastąpić nie później niż przed upływem siedmiu dni od dnia zarządzenia wyborów.

§ 34.

Spis wyborców, niezwłocznie po sporządzeniu go, starosta, przeprowadzający wybory w danym okręgu wyborczym, przesyła do wydziałów powiatowych oraz magistratów miast wydzielonych z powiatowych związków komunalnych, objętych danym okręgiem wyborczym.

Spis ten, począwszy od ósmego dnia od dnia zarządzenia wyborów, winien być w biurach tych wydziałów i magistratów udostępniony do publicznego przejrzania na przeciąg dni siedmiu.

§ 35.

Każdy członek sejmiku powiatowego, objętego danym okręgiem wyborczym, jak również każdy członek rady miejskiej miasta włączonego do danego okręgu wyborczego może w czasie, przeznaczonym na przejrzanie spisu wyborców, wnieść do starosty, przeprowadzającego wybory w danym okręgu, należycie udowodnioną reklamację przeciw pominięciu go w spisie wyborców, a także popartą dowodami reklamację przeciw pominięciu lub zamieszczeniu w spisie wyborców jakiegokolwiek osoby.

O wniesieniu reklamacji przeciw pominięciu lub zamieszczeniu w spisie wyborców jakiegokolwiek osoby starosta, przeprowadzający wybory, obowiązany jest zawiadomić tę osobę przed upływem trzech dni od chwili wniesienia reklamacji z zaznaczeniem, że w ciągu pięciu dni od daty doręczenia tego zawiadomienia osobie tej służy prawo złożenia dowodów, uzasadniających zamieszczenie jej w spisie wyborców.

§ 36.

Reklamację przeciw pominięciu w spisie wyborców osoby zgłaszającej tę reklamację starosta, przeprowadzający wybory, rozpatruje niezwłocznie po jej otrzymaniu i, w razie uwzględnienia reklamacji, uzupełnia odpowiednio spis wyborców.

Reklamacje przeciw pominięciu lub zamieszczeniu w spisie wyborców jakiegokolwiek osoby starosta, przeprowadzający wybory, rozstrzyga niezwłocznie po nadesłaniu przez tę osobę dowodów,

uzasadniających zamieszczenie jej w spisie wyborców lub po upływie terminu przewidzianego do złożenia tych dowodów. O treści wydanych decyzji starosta, przeprowadzający wybory, powiadamia osoby zainteresowane.

O odbytych przeglądzie spisu wyborców starosta, przeprowadzający wybory, sporządza protokół, który winien zawierać treść wniesionych reklamacji oraz treść wydanych przez niego decyzji.

§ 37.

Nieuwzględnione reklamacje przeciw pominięciu kogokolwiek w spisie wyborców, jak również wszystkie reklamacje przeciw zamieszczeniu w spisie wyborców jakiegokolwiek osoby wraz z treścią wydanych decyzji, wszystkimi posiadaczami w sprawach tych reklamacji dowodami oraz protokołem o odbytych przeglądzie spisu wyborców starosta przeprowadzający wybory przesyła Wojewodzie Pomorskiemu nie później, niż przed upływem dwudziestego czwartego dnia od dnia zarządzenia wyborów.

§ 38.

Wojewoda Pomorski rozstrzyga reklamacje ostatecznie i zawiadamia właściwych starostów przeprowadzających wybory o swych decyzjach nie później niż przed upływem trzydziestego dnia od dnia zarządzenia wyborów.

Starostowie, przeprowadzający wybory, niezwłocznie po otrzymaniu decyzji Wojewody ustalają — stosownie do treści tych decyzji — spisy wyborców oraz treść decyzji Wojewody podają do wiadomości osób zainteresowanych.

§ 39.

Osoby, zamieszczone w ustalonym spisie wyborców, tworzą zgromadzenie wyborcze danego okręgu wyborczego.

Zgromadzenie wyborcze zbiera się dla dokonania wyboru radców w dniu czterdziestym od dnia zarządzenia wyborów.

O dniu, godzinie i miejscu wyborów starosta, przeprowadzający wybory, zawiadamia wszystkich wyborców nie później, niż na trzy dni przed terminem zgromadzenia wyborczego.

§ 40.

Na zgromadzeniu wyborczym przewodniczy starosta, przeprowadzający wybory w danym okręgu wyborczym.

Do ważności wyborów potrzebna jest obecność co najmniej połowy ilości osób uprawnionych do głosowania.

Przewodniczący zgromadzenia wyborczego otwiera posiedzenie i po stwierdzeniu prawomocności zgromadzenia wyborczego informuje obecnych o treści przepisów, dotyczących wyboru radców, powołuje z grona obecnych 2 asesorów do pomocy w przeprowadzeniu głosowania i obliczeniu głosów oraz wzywa wyborców do zgłaszania kandydatów na radców.

§ 41.

Do zgłaszania kandydatów uprawniony jest każdy członek zgromadzenia wyborczego.

Zgłoszenie kandydatury osoby, biorącej udział w zgromadzeniu wyborczym wymaga wyrażenia przez nią zgody.

Przy zgłoszeniu kandydatury osoby, nienależącej do zgromadzenia wyborczego, bądź też nieobecnej na zgromadzeniu, winna być złożona przewodniczącemu pisemna deklaracja kandydata, wyrażająca zgodę na zgłoszenie jego kandydatury.

Przy zgłoszeniu kandydatury osoby, nienależącej do zgromadzenia wyborczego, zgłaszający kandydaturę winien nadto w razie potrzeby udowodnić posiadanie przez zgłoszonego kandydata prawa wybieralności.

Głosować można tylko na kandydatów zgłoszonych przed rozpoczęciem głosowania.

§ 42.

Jeżeli zgłoszono tylko tylu kandydatów, ilu radców ma być wybranych z danego okręgu wyborczego, głosowanie nie odbywa się, a za wybranych uważa się zgłoszonych kandydatów.

§ 43.

Głosowanie jest tajne i odbywa się w ten sposób, że wyborca wywołany przez przewodniczącego wkłada do otrzymanej od niego koperty kartę do głosowania z nazwiskiem, a w razie potrzeby i imieniem, jednego tylko z kandydatów i oddaje tę kopertę do rąk przewodniczącego, który wrzuca ją do urny wyborczej.

Wyborcy, przybywający w toku głosowania już po wywołaniu ich nazwisk, ale jeszcze przed zamknięciem głosowania, mogą oddać głos po wszystkich innych głosujących.

§ 44.

Nieważne są:

- karty do głosowania niewypełnione lub wypełnione w sposób uniemożliwiający ustalenie osoby kandydata;
- karty do głosowania zawierające jakiegokolwiek inne napisy poza wymienieniem nazwiska i imienia kandydata;
- karty do głosowania z nazwiskami osób, których kandydatury nie zostały ważnie zgłoszone przed głosowaniem.

Karta do głosowania, zawierająca nazwiska dwu lub więcej kandydatów, policzona będzie za głos na rzecz kandydata umieszczonego w niej na pierwszym miejscu.

O nieważności kart do głosowania decyduje przewodniczący.

§ 45.

Po skończonym głosowaniu przewodniczący przystępuje wraz z asesorami do obliczania głosów i ustalenia wyniku wyborów, który niezwłocznie podaje do wiadomości zgromadzenia wyborczego.

§ 46.

Za wybranych uważani będą kandydaci, którzy uzyskali największą ilość ważnie oddanych głosów.

W razie równości głosów o wyborze rozstrzyga los, wyciągnięty przez przewodniczącego.

§ 47.

Z przebiegu wyboru radców przez zgromadzenie wyborcze sporządza się protokół, który powinien zawierać:

- nazwiska i imiona wyborców obecnych na zgromadzeniu wyborczym;
- ogólną ilość głosów oddanych w każdym głosowaniu, ilość głosów uznanych w tem głosowaniu za ważne oraz ilość głosów unieważnionych;
- ilość głosów uzyskanych przez poszczególnych kandydatów w każdym głosowaniu;
- nazwiska i imiona osób wybranych na radców.

Protokół podpisuje przewodniczący zgromadzenia wyborczego i asesorowie.

Protokół zgromadzenia wyborczego wraz z dołączonymi doń kopertami i kartami do głosowania przewodniczący zgromadzenia wyborczego przesyła Wojewodzie Pomorskiemu.

§ 48.

Niezwłocznie po otrzymaniu protokółów zgromadzeń wyborczych ze wszystkich okręgów wyborczych Wojewoda Pomorski przesyła je Izbie, powiadamiając ją o wyniku wyborów.

Jednocześnie Wojewoda Pomorski zawiadamia pisemnie o dokonany wyborze osoby wybranej na radców z okręgów wyborczych oraz ogłasza wynik wyborów w Dzienniku Wojewódzkim.

§ 49.

Radcowie z okręgów wyborczych wybierani są na sześć lat.

Co trzy lata ustępują 16 lub 17 radców.

Ustępujący radcowie sprawują swe czynności do czasu wyboru ich następców; mogą oni być ponownie wybrani.

W razie śmierci lub ustąpienia radcy z powodu zrzeczenia się lub utraty radcostwa co najmniej na rok przed końcem okresu, na który został wybrany, Wojewoda Pomorski zarządzi przeprowadzenie we właściwym okręgu wyborczym wyborów nowego radcy na czas pozostały do końca wymienionego okresu.

§ 50.

Po pierwszym trzechleciu ustępują radcowie z okręgów wyborczych: I, II, III, IV, V, VI, VII i VIII, po następnym — radcowie z okręgów wyborczych: IX, X, XI, XII, XIII, XIV i XV.

Kolejność ta będzie zachowana przy następnych terminach ustępowania radców z okręgów wyborczych.

Wybory radców przez społeczne organizacje rolnicze.**§ 51.**

Niezwłocznie po ustaleniu wyniku wyborów z okręgów wyborczych winny odbyć się wybory radców przez społeczne organizacje rolnicze.

Wyboru tych radców dokonywają te społeczne organizacje rolnicze, działające w okręgu Pomorskiej Izby Rolniczej, które Minister Rolnictwa według swego uznania każdorazowo do tego powoła.

Ilość radców, jaka ma być wybrana przez każdą organizację, zostanie określona przez Ministra Rolnictwa.

§ 52.

Wybory radców przez społeczne organizacje rolnicze będą dokonane w sposób przewidziany w statucie lub innych odpowiednich przepisach danej organizacji dla wyboru jej głównego organu wykonawczego (zarządu) w obecności delegowanego przez Wojewodę Pomorskiego jego przedstawiciela.

O wyniku wyborów — niezwłocznie po ich przeprowadzeniu — organizacja, dokonywająca wyborów, powiadamia Izbę Rolniczą, przesyłając jej protokół posiedzenia wyborczego.

§ 53.

Radcowie z wyboru społecznych organizacji rolniczych wybierani są na sześć lat, z wyjątkiem pierwszych wyborów oraz wyborów do nowej rady Izby w wypadku jej rozwiązania, w których 11 radców z wyboru społecznych organizacji rolniczych, określonych przez Ministra Rolnictwa, będzie wybranych na trzy lata.

Co trzy lata ustępuje 11 radców; mogą oni być ponownie wybrani.

W razie śmierci lub ustąpienia radcy z powodu zrzeczenia się albo utraty radcostwa co najmniej na rok przed końcem okresu, na który został wybrany, właściwa organizacja rolnicza przeprowadzi wybory radcy na czas pozostały do końca wymienionego okresu.

§ 54.

Pierwszą ustępującą grupę radców z wyboru społecznych organizacji rolniczych stanowić będą radcowie, którzy zostaną wybrani na trzy lata.

Unieważnienie wyborów.**§ 55.**

Wybory radców zarówno z okręgów wyborczych, jak i radców wybranych przez społeczne organizacje rolnicze, mogą być nie później niż w mie-

siąc po przeprowadzeniu każdego z tych wyborów unieważnione w całości lub w odniesieniu do poszczególnych osób w wypadkach, gdy przy przeprowadzeniu tych wyborów zostały pogwałcone obowiązujące przepisy ustawowe o izbach rolniczych lub postanowienia niniejszego statutu.

Zarzuty przeciw ważności wyborów winny być zgłoszone do Wojewody Pomorskiego przed upływem czterdziestu dni od dnia dokonania wyborów:

Prawo do wniesienia zarzutów przeciw ważności wyborów służy w stosunku do wyborów z okręgów wyborczych każdemu członkowi zgromadzenia wyborczego, w stosunku zaś do wyborów przez społeczną organizację rolniczą — każdemu członkowi tej organizacji uprawnionemu do uczestniczenia w wyborach.

§ 56.

Wojewoda Pomorski niezwłocznie po otrzymaniu zarzutów przeciw ważności wyborów przesyła je Ministrowi Rolnictwa do decyzji wraz ze swoim wnioskiem.

Wniosek o unieważnienie wyborów Wojewoda Pomorski może zgłosić również z własnej inicjatywy.

§ 57.

Decyzja Ministra Rolnictwa w sprawie unieważnienia wyborów jest ostateczna.

W razie unieważnienia wyborów nowe wybory odbędą się przed upływem sześciu tygodni od dnia powzięcia decyzji o unieważnieniu.